

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ในโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ กรุงเทพมหานคร ดังปรากฏผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น

1. สถานภาพของครูสังคมศึกษา
2. สถานภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการเรียนด้วยการนำตนเอง ในโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ กรุงเทพมหานครในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความต้องการ
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน
3. การวางแผนการเรียน
4. การแสวงหาแหล่งวิทยาการ
5. การประเมินผล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น

1. สถานภาพของครูสังคมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 2
2. สถานภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างครูสอนสังคมศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของครูสังคมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	21	37.50
หญิง	35	62.50
2. อายุ		
21-25 ปี	1	1.80
26-30 ปี	2	3.60
31-35 ปี	16	28.60
36-40 ปี	14	25.00
41-45 ปี	13	23.20
46 ปีขึ้นไป	10	17.90
3. วุฒิต่างการศึกษาขั้นสูงสุด		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	-	-
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	52	92.90
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	4	7.10
สูงกว่าปริญญาโท	-	-
4. การเข้ารับการอบรมครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่		
เคย	27	48.20
ไม่เคย	29	51.80

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพของครูสังคมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
5. ระดับชั้นที่สอนในภาคปกติ		
มัธยมศึกษาตอนต้น	9	16.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย	20	35.70
มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	25	44.60
ไม่ได้สอน	2	3.60
6. ประสบการณ์ในการสอนสังคมศึกษา		
ต่ำกว่า 1 ปี	1	1.80
1-4 ปี	18	32.10
6-10 ปี	20	35.70
11 ปีขึ้นไป	17	30.40

จากตารางที่ 2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างครูสอนสังคมศึกษาส่วนมากเป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.50 เป็นชายร้อยละ 37.50

อายุปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างครูสอนสังคมศึกษาส่วนมากอยู่ในระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.60 รองลงมาคืออายุ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 และช่วงอายุ ที่มีครูสังคมศึกษาน้อยที่สุด คือ อายุระหว่าง 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.80

วุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างครูสอนสังคมศึกษาส่วนมากเป็นระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 92.90 รองลงมาเป็นปริญญาโทหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 7.10 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างครูสอนสังคมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาโท

การเข้ารับการอบรมครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างครูสอนสังคมศึกษา ส่วนมากไม่เคยเข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 51.80 และเคยเข้ารับการอบรมคิดเป็น ร้อยละ 48.20

ระดับชั้นที่กลุ่มตัวอย่างครูสอนสังคมศึกษาในภาคปกติ ส่วนมากสอนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 44.60 รองลงมาคือ สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 35.70 และน้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ได้สอนในภาคปกติ คิดเป็นร้อยละ 3.60

ประสบการณ์ในการสอนสังคมศึกษาของกลุ่มตัวอย่างครูสังคมศึกษาส่วนมากอยู่ ระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.70 รองลงมาคือ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.10 และน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.8

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
จำแนกตามสภาพ

สภาพภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	168	48.80
หญิง	176	51.20
2. อายุ		
15-20 ปี	133	67.70
21-25 ปี	77	22.40
26-30 ปี	14	4.10
31-35 ปี	12	3.50
36-40 ปี	3	0.90
41-45 ปี	3	0.90
46 ปีขึ้นไป	2	0.60
3. อาชีพ		
รับจ้าง	152	44.20
ค้าขาย	34	9.90
รับราชการ	12	3.50
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	5.50
ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	127	36.90
อื่น ๆ	-	-

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
4. จุดมุ่งหมายในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		
ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม	140	30.2๐
ต้องการศึกษาต่อในระดับสูง	226	65.7๐
ต้องการเลื่อนตำแหน่งงานให้สูงขึ้น	58	16.9๐
ต้องการพัฒนาศักยภาพในการเรียน	36	10.5๐
ต้องการนำความรู้ไปสอนผู้อื่น	16	4.7๐
ต้องการคบเพื่อน	16	4.7๐
ต้องการมีงานที่ดี	93	27.0๐
อื่น ๆ	1	0.3๐

ตารางที่ 3 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นชายร้อยละ 48.8 และเป็นหญิงร้อยละ 51.2

อายุของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากอยู่ในระหว่าง 15-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.7 รองลงมาอยู่ในระหว่าง 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.4 น้อยที่สุดคือ 46 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.6

อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 44.2 รองลงมาคือ ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 36.9 น้อยที่สุดคือ ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 3.5

จุดมุ่งหมายในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนมากมีจุดมุ่งหมายว่าต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 65.7 รองลงมาคือ ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 30.2 น้อยที่สุดคือ ต้องการเรียนจบเร็ว และต้องการหาประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 3

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักศึกษายุ่งเกี่ยวกับการเรียน
ด้วยการนำตนเอง ในโรงเรียนผู้ใหญ่อายสามัญ กรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังแสดงใน
ตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิม เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง
ด้านการวิเคราะห์ความต้องการ

ข้อความ	ครู (n = 56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (n = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
1. การเรียนควรเริ่มต้นจากความต้องการของผู้เรียนเป็นอันดับแรก	3.964	.808	5	4.241	1.034	2	2.28*
2. ผู้สอนจะต้องมีความรู้กว้างขวาง เข้าใจธรรมชาติและความสนใจของผู้เรียน	4.375	.728	1	4.441	.761	1	.63
3. ผู้สอนต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ความต้องการ ของตนเองในการเรียน	4.178	.765	2	4.220	.842	3	.38
4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดความต้องการในการเรียน	3.714	.847	8	3.741	1.064	8	.21
5. ผู้สอนต้องให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง ในการเรียน	3.892	.779	7	4.058	.911	5	1.44

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	ครู (n = 56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (n = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
6. ผู้เรียนควรอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนของตนเองกับสมาชิกอื่น	3.964	.852	6	4.171	.895	4	1.68
7. ผู้เรียนควรบอกความต้องการในการเรียนได้อย่างชัดเจน	3.982	.863	4	4.029	.925	6	.37
8. ผู้เรียนควรจัดลำดับความต้องการในการเรียนด้วยตนเอง	3.696	.913	9	3.462	1.165	9	-1.71
9. ผู้เรียนควรสรุปแนวคิดหรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความต้องการของตนเองได้	4.017	.820	3	3.845	.994	7	-1.41
รวม	3.976	.574		4.023	.527		.58

* p < .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่าครูสอนวิชาสังคมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเองในด้านการวิเคราะห์ความต้องการ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ และเมื่อได้วิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนต้องมีความรู้กว้างขวาง เข้าใจธรรมชาติและความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.375$) รองลงมา คือ ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ความต้องการของตนเองในการเรียน ($\bar{X} = 4.178$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ ผู้เรียนควรสรุปแนวคิดหรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความต้องการของตนเองได้ ($\bar{X} = 4.017$) "ผู้เรียนควรบอกความต้องการในการเรียนได้อย่างชัดเจน" ($\bar{X} = 3.982$) "การเรียนควรเริ่มต้นจากความต้องการของผู้เรียนเป็นอันดับแรก" ($\bar{X} = 3.964$) "ผู้เรียนควรอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนของตนเองกับสมาชิกอื่น" ($\bar{X} = 3.964$) "ผู้สอนต้องให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความต้องการของตนเองในการเรียน" ($\bar{X} = 3.892$) "ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดความต้องการในการเรียน" ($\bar{X} = 3.714$) "ผู้เรียนควรเป็นผู้จัดลำดับความต้องการในการเรียนด้วยตนเอง" ($\bar{X} = 3.696$)

ในทำนองเดียวกันนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเองในด้านการวิเคราะห์ความต้องการ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ เช่นเดียวกับครูสอนวิชาสังคมศึกษา และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนต้องมีความรู้กว้างขวาง เข้าใจธรรมชาติและความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.441$) รองลงมา คือ การเรียนควรเริ่มต้นจากความต้องการของผู้เรียนเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.241$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ความต้องการของตนเองในการเรียน ($\bar{X} = 4.220$) "ผู้เรียนควรอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนของตนเองกับสมาชิกอื่น" ($\bar{X} = 4.171$) "ผู้สอนต้องให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความต้องการของตนเองในการเรียน" ($\bar{X} = 4.058$) "ผู้เรียนควรบอกความต้องการในการเรียนได้อย่างชัดเจน" ($\bar{X} = 4.029$) "ผู้เรียนควรสรุปแนวคิดหรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความต้องการของตนเองได้" ($\bar{X} = 3.845$) "ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดความต้องการในการเรียน" ($\bar{X} = 3.741$) "ผู้เรียนควรเป็นผู้จัดลำดับความต้องการในการเรียนด้วยตนเอง" ($\bar{X} = 3.462$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยตนเอง ด้านการวิเคราะห์ความต้องการ ปรากฏว่า ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 ข้อ ยกเว้นในเรื่อง การเรียนควร เริ่มต้นจากความต้องการของผู้เรียนเป็นอันดับแรกโดยครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครูมีความคิดเห็น ในเรื่องการเรียนควร เริ่มต้นจากความต้องการของผู้เรียนเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับเห็นด้วย น้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ แต่นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วย มากกว่าครู

ตารางที่ 5 ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง
ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน

ข้อความ	ครู (N = 56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
1. ผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นความจำเป็นของการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน	4.214	.653	1	4.270	.860	1	.57
2. ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนเขียนจุดมุ่งหมายในการเรียน	3.750	.879	7	3.848	.929	6	.77
3. ผู้สอนร่วมกับผู้เรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน	3.535	.785	8	3.767	.977	8	1.97
4. ผู้เรียนควรอธิบายจุดมุ่งหมายในการเรียนได้อย่างชัดเจน	3.928	.735	2	3.880	.954	5	-.43
5. ผู้เรียนควรจัดอภิปราย สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ผู้เรียนสร้างขึ้น	3.857	.616	4	3.898	.937	4	.43
6. ผู้เรียนควรให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน	3.839	.654	5	4.136	.888	2	2.98**

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อความ	ครู (N = 56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
7. ผู้เรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนที่สามารถวัดได้	3.767	.632	6	3.845	.879	7	.81
8. ผู้เรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนที่สามารถปฏิบัติได้จริง	3.910	.745	3	4.040	.880	3	1.18
รวม	3.850	.478		3.961	.561		1.57

** p < .01

ตารางที่ 5 แสดงว่าครูสอนวิชาสังคมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเองในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ และเมื่อได้วิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นความจำเป็นของการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ($\bar{X} = 4.214$) รองลงมา คือ ผู้เรียนควรอธิบายจุดมุ่งหมายในการเรียนได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.928$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ ผู้เรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายที่สามารถปฏิบัติได้จริง ($\bar{X} = 3.910$) "ผู้เรียนควรจัดอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ผู้เรียนสร้างขึ้น" ($\bar{X} = 3.857$) "ผู้เรียนควรให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน" ($\bar{X} = 3.839$) "ผู้เรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนที่สามารถวัดได้" ($\bar{X} = 3.767$) "ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนเขียนจุดมุ่งหมายในการเรียน" ($\bar{X} = 3.750$) "ผู้สอนร่วมกับผู้เรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน" ($\bar{X} = 3.535$)

ในทำนองเดียวกันนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเองในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ เช่นเดียวกับครูสอนวิชาสังคมศึกษาและเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นความจำเป็นของการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ($\bar{X} = 4.270$) รองลงมาคือ ผู้เรียนควรให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน ($\bar{X} = 4.136$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกันคือ ผู้เรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายที่สามารถปฏิบัติได้จริง ($\bar{X} = 4.040$) "ผู้เรียนควรจัดอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ผู้เรียนสร้างขึ้น" ($\bar{X} = 3.898$) "ผู้เรียนควรอธิบายจุดมุ่งหมายในการเรียนได้อย่างชัดเจน" ($\bar{X} = 3.880$) "ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนเขียนจุดมุ่งหมายในการเรียน" ($\bar{X} = 3.848$) "ผู้เรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนที่สามารถวัดได้" ($\bar{X} = 3.845$) "ผู้สอนร่วมกับผู้เรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน" ($\bar{X} = 3.767$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนปรากฏว่าครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 7 ข้อ ยกเว้นในเรื่องผู้เรียนควร

ร่วมมือให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน โดยครูและ
นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ครูมี
ความคิดเห็นในเรื่องผู้เรียนควรร่วมมือให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการกำหนดจุดมุ่งหมาย
ของการเรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ แต่นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นใน
เรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าครู

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ด้านการวางแผนการเรียน

ข้อความ	ครู (N = 56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
1. ผู้สอนควรชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนการเรียน	4.178	.690	1	4.404	.738	1	2.24*
2. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเรียนโดยยึดความต้องการและจุดมุ่งหมายของการเรียนเป็นหลัก	3.982	.618	2	4.148	.873	3	1.75
3. ผู้สอนควรให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนของผู้เรียนในบางโอกาสที่ผู้เรียนต้องการ	3.964	.713	3	4.267	.849	2	2.87**
4. ผู้เรียนควรจัดสรรเวลา อภิปราย เกี่ยวกับการวางแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพดี	3.839	.682	6	4.078	.869	5	2.34*
5. ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการวางแผนการเรียน	3.839	.733	7	3.985	.908	7	1.33

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	ครู (N = 56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
6. ผู้สอนและผู้เรียนควรร่วมกันวางแผนการเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.892	.731	5	4.081	.893	4	1.73
7. ผู้เรียนควรทำแผนภูมิการวางแผนการเรียนของตนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า	3.928	.783	4	4.040	.890	6	.97
รวม	3.946	.534		4.143	.550		2.55*

** p < .01

* p < .05

ตารางที่ 6 แสดงว่าครูสอนวิชาสังคมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเองในด้านการวางแผนการเรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ และเมื่อได้วิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนควรชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนการเรียน ($\bar{X} = 4.178$) รองลงมาคือ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเรียน ($\bar{X} = 3.982$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ ผู้สอนควรให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนในบางโอกาสที่ผู้เรียนต้องการ ($\bar{X} = 3.964$) "ผู้เรียนควรทำแผนภูมิการวางแผนการเรียนของตนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า" ($\bar{X} = 3.928$) "ผู้สอนและผู้เรียนควรร่วมกันวางแผนการเรียนอย่างต่อเนื่อง" ($\bar{X} = 3.892$) "ผู้เรียนควรจัดสนทนา อภิปราย เกี่ยวกับการวางแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพดี" ($\bar{X} = 3.839$) "ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการวางแผนการเรียน"

ในทำนองเดียวกันนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเองในด้านการวางแผนการเรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ เช่นเดียวกับครูสอนวิชาสังคมศึกษา และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนควรชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนการเรียน ($\bar{X} = 4.404$) รองลงมา คือ ผู้สอนควรให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนของผู้เรียนในบางโอกาสที่ผู้เรียนต้องการ ($\bar{X} = 4.267$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเรียนโดยยึดความต้องการและจุดมุ่งหมายของการเรียนเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.148$) "ผู้สอนและผู้เรียนควรร่วมกันวางแผนการเรียนอย่างต่อเนื่อง" ($\bar{X} = 4.081$) "ผู้เรียนควรจัดสนทนา อภิปราย เกี่ยวกับการวางแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพดี" ($\bar{X} = 4.078$) "ผู้เรียนควรทำแผนภูมิการวางแผนการเรียนของตนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า" ($\bar{X} = 4.040$) "ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการวางแผนการเรียน" ($\bar{X} = 3.985$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ด้านการวางแผนการเรียน ปรากฏว่าครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ยกเว้นในเรื่อง ผู้สอนควรชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนการเรียน และในเรื่อง ผู้เรียนควรจัดสนทนา อภิปราย เกี่ยวกับการวางแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพดี โดยครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือครูมีความคิดเห็นในเรื่องผู้สอนควรชี้แจงให้เห็น

ถึงความสำคัญของการวางแผนการเรียนและในเรื่องผู้เรียนควรจัดสรรเวลาอภิปรายเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพดีอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ แต่นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าครู นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกจำนวน 1 ข้อ คือ ผู้สอนควรให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนในบางโอกาสที่ผู้เรียนต้องการ โดยครูมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ แต่นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าครู

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง
ด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ

ข้อความ	ครู (N=56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N=344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
1. ผู้เรียนควรเป็นผู้กำหนดแหล่งวิทยาการที่ใช้ประโยชน์ได้ด้วยตนเอง	3.732	.863	9	3.718	1.079	9	-.11
2. ผู้สอนควรร่วมมือกับผู้เรียนสำรวจแหล่งวิทยาการที่มีอยู่ในท้องถิ่น	4.071	.710	6	3.883	.918	8	-1.75
3. ผู้สอนควรชี้แนะเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการให้ผู้เรียน	4.178	.716	1	4.209	.799	3	.29
4. ผู้เรียนควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นประโยชน์	4.071	.806	7	4.215	.833	2	1.23
5. ผู้เรียนควรจัดอภิปรายเกี่ยวกับการแสวงหาแหล่งวิทยาการ	3.946	.672	8	3.883	.915	7	-.61
6. ผู้เรียนควรนำประสบการณ์ที่มีคุณค่าของตนเองมาใช้เป็นแหล่งวิทยาการ	4.071	.657	5	4.020	.991	5	-.51

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	ครู (N=56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N=344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
7. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันหาวิธีการใช้ประโยชน์จากแหล่ง วิทยาการเพื่อการเรียนรู้	4.125	.662	3	4.229	.810	1	1.06
8. ผู้เรียนควรฝึกทักษะการอ่าน เพื่อใช้แสวงหาวิทยาการ	4.160	.682	2	4.064	.791	4	-.96
9. ผู้เรียนควรฝึกทักษะการตั้งคำถาม เพื่อใช้เป็นประโยชน์	4.125	.740	4	4.005	.797	6	-1.11
รวม	4.053	.521		4.025	.552		-.37

จากตารางที่ 7 แสดงว่าครูสอนวิชาสังคมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเองในด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ และเมื่อได้วิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนควรชี้แนะเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการให้ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.178$) รองลงมา คือ ผู้เรียนควรฝึกทักษะการอ่านเพื่อใช้แสวงหาวิทยาการ ($\bar{X} = 4.160$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันหาวิธีการใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.125$) "ผู้เรียนควรฝึกทักษะการตั้งคำถาม เพื่อใช้เป็นประโยชน์" ($\bar{X} = 4.125$) "ผู้เรียนควรนำประสบการณ์ที่มีคุณค่าของตนเองมาใช้เป็นแหล่งวิทยาการ" ($\bar{X} = 4.071$) "ผู้สอนควรร่วมมือกับผู้เรียนสำรวจแหล่งวิทยาการที่มีอยู่ในท้องถิ่น" ($\bar{X} = 4.071$) "ผู้เรียนควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นประโยชน์" ($\bar{X} = 4.071$) "ผู้เรียนควรจัดอภิปรายเกี่ยวกับการแสวงหาแหล่งวิทยาการ" ($\bar{X} = 3.946$) "ผู้เรียนควรเป็นผู้กำหนดแหล่งวิทยาการที่ใช้เป็นประโยชน์ได้ด้วยตนเอง" ($\bar{X} = 3.732$)

ในทำนองเดียวกันนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเองในด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ เช่นเดียวกับครูสอนวิชาสังคมศึกษา และเมื่อได้วิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันหาวิธีการใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.229$) รองลงมา คือ ผู้เรียนควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.215$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ ผู้สอนควรชี้แนะเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการให้ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.209$) "ผู้เรียนควรฝึกทักษะการอ่านเพื่อใช้แสวงหาวิทยาการ" ($\bar{X} = 4.064$) "ผู้เรียนควรนำประสบการณ์ที่มีคุณค่าของตนเองมาใช้เป็นแหล่งวิทยาการ" ($\bar{X} = 4.020$) "ผู้เรียนควรฝึกทักษะการตั้งคำถาม เพื่อใช้เป็นประโยชน์" ($\bar{X} = 4.005$) "ผู้เรียนควรจัดอภิปรายเกี่ยวกับการแสวงหาแหล่งวิทยาการ" ($\bar{X} = 3.883$) "ผู้สอนควรร่วมมือกับผู้เรียนสำรวจแหล่งวิทยาการที่มีอยู่ในท้องถิ่น" ($\bar{X} = 3.883$) "ผู้เรียนควรเป็นผู้กำหนดแหล่งวิทยาการที่ใช้ประโยชน์ได้ด้วยตนเอง" ($\bar{X} = 3.718$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการ
นำตนเอง ด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ ปรากฏว่า ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิม เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และการ เปรียบ เทียบความคิด เห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่
 เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ด้านการประ เหมินผล

ข้อความ	ครู (N=56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
1. การประ เหมินผล การ เรียนควร เป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.910	.920	3	3.898	1.108	4	-.09
2. ผู้สอนควรชี้แจงให้ เห็นถึงความสำคัญของการประ เหมินผล การ เรียน โดยผู้สอนและผู้เรียน	4.053	.699	1	4.061	.811	3	.07
3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการ เรียนและดำ เนินการ ประ เหมินผล การ เรียน	3.714	.868	6	3.782	.982	6	.53
4. ผู้สอนควรให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการประ เหมินผลในบางโอกาส ที่ผู้เรียนต้องการ	3.750	.694	5	4.075	.900	2	3.11 **
5. ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการ เรียนด้วยการนำตนเองมากกว่า การ เรียน เพื่อการสอน	3.928	.657	2	4.101	.956	1	1.70
6. ผู้เรียนควรจัดอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิด เห็น เกี่ยวกับการ ประ เหมินผล การ เรียนของตนเองกับสมาชิกผู้อื่น	3.875	.715	4	3.854	.936	5	-.91

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อความ	ครู (N = 56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
7. ผู้สอนกับผู้เรียนควรร่วมกันสร้าง เกณฑ์ และจัดทำแบบฟอร์ม การประเมินผลการเรียน	3.482	.914	7	3.755	1.057	7	2.03 *
รวม	3.816	.580		3.932	.606		1.38

* P < .05

** P < .01

จากตารางที่ 8 แสดงว่าครูสอนวิชาสังคมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ในด้านการประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 6 ข้อ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ และเมื่อได้วิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนควรชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการประเมินผลการเรียนโดยผู้สอนและผู้เรียน ($\bar{X} = 4.053$) รองลงมาคือ ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการเรียนด้วยการนำตนเองมากกว่าการเรียนเพื่อการสอบ ($\bar{X} = 3.928$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ การประเมินผลการเรียนควรเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.910$) "ผู้เรียนควรจัดอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนของตนเองกับสมาชิกผู้อื่น" ($\bar{X} = 3.875$) "ผู้สอนควรให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลในบางโอกาสที่ผู้เรียนต้องการ" ($\bar{X} = 3.750$) "ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเรียนและดำเนินการประเมินผลการเรียน" ($\bar{X} = 3.714$) ส่วนพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ "ผู้สอนกับผู้เรียนควรร่วมกันสร้างเกณฑ์และจัดทำแบบฟอร์มการประเมินผลการเรียน" ($\bar{X} = 3.482$)

ในทำนองเดียวกันนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ในด้านการประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ และเมื่อได้วิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการเรียนด้วยการนำตนเองมากกว่าการเรียนเพื่อการสอบ ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ผู้สอนควรให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลในบางโอกาสที่ผู้เรียนต้องการ ($\bar{X} = 4.075$) มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงใกล้เคียงกัน คือ ผู้สอนควรชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการประเมินผลการเรียนโดยผู้สอนและผู้เรียน ($\bar{X} = 4.061$) "การประเมินผลการเรียนควรเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล" ($\bar{X} = 3.898$) "ผู้เรียนควรจัดอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนของตนเองกับสมาชิกผู้อื่น" ($\bar{X} = 3.854$) "ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเรียนและดำเนินการประเมินผลการเรียน" ($\bar{X} = 3.782$) "ผู้สอนกับผู้เรียนควรร่วมกันสร้างเกณฑ์และจัดทำแบบฟอร์มการประเมินผลการเรียน" ($\bar{X} = 3.755$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ด้านการประเมินผล ปรากฏว่า ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ข้อ ยกเว้นในเรื่องผู้สอนกับผู้เรียนควรร่วมกันสร้างเกณฑ์และจัดทำแบบฟอร์มการประเมินผลการเรียน โดยครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครูมีความคิดเห็นในเรื่อง ผู้สอนกับผู้เรียนควรร่วมกันสร้างเกณฑ์และจัดทำแบบฟอร์มการประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ แต่นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าครู นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกจำนวน 1 ข้อ คือ ผู้สอนควรให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลในบางโอกาสที่ผู้เรียนต้องการ โดยครูมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ แต่นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าครู

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง
ทั้ง 5 ด้าน

ข้อความ	ครู (N = 56)			นักศึกษาผู้ใหญ่ (N = 344)			t
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	
1. ด้านการวิเคราะห์ความต้องการ	3.976	.574	2	4.023	.527	3	.58
2. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน	3.850	.478	4	3.961	.561	4	1.57
3. ด้านการวางแผนการเรียน	3.946	.534	3	4.143	.550	1	2.55*
4. ด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ	4.053	.521	1	4.025	.552	2	-.37
5. ด้านการประเมินผล	3.816	.580	5	3.932	.606	5	1.38

* $p < 0.5$

จากตารางที่ 9 แสดงว่า เมื่อวิเคราะห์สรุปรวมครูสังคมศึกษาได้เห็นด้วยอย่างมาก กับวิธีการเรียนด้วยการนำตนเอง ทุกด้านและเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การแสวงหาแหล่งวิทยาการ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.053$) รองลงมาคือ การวิเคราะห์ความต้องการ ($\bar{X} = 3.976$) การวางแผนการเรียน ($\bar{X} = 3.946$) การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ($\bar{X} = 3.850$) และการประเมินผล ($\bar{X} = 3.816$) ตามลำดับ

ในทำนองเดียวกันนักศึกษาผู้ใหญ่ได้เห็นด้วยอย่างมากกับวิธีการเรียนด้วยการนำตนเอง ทุกด้านและเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การวางแผนการเรียน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.143$) รองลงมาคือ การแสวงหาแหล่งวิทยาการ ($\bar{X} = 4.025$) การวิเคราะห์ความต้องการ ($\bar{X} = 4.023$) การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ($\bar{X} = 3.961$) และการประเมินผล ($\bar{X} = 3.932$) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนด้วยการนำตนเอง ทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่าครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ยกเว้นด้านการวางแผนการเรียน ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครูมีความคิดเห็นในด้านการวางแผนการเรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ แต่นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าครู